

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejeman velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in velja tristopna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izveniški nedelje in praznike, ob 1/2 6. uri popoldne.

Štev. 77.

V Ljubljani, v sredo 6. aprila 1887.

Letnik XV.

Sovraštvo med narodi.

Kedar bo vera pešala, pešala bo tudi ljubezen.

(Konec.)

Avstrija je dobila leta 1848 državni zbor na Dunaji in v Peštu. Na Dunaji so se oglašili Nemci za hegemonijo, onstran Litave pa Madjari. Revolucija na Dunaji je bila zatrta na jesen meseca oktobra leta 1848, a na Ogorskem drugo leto. Po nesrečni vojski leta 1859 je Avstrija dobila oktoberski patent in meseca februarja drugo leto pa ustavo in državni zbor, za katerega pa niso marali ne Madjari, ne Hrvatje in sploh narodi pod krono sv. Štefana. Po nesrečni vojski leta 1866 je dobila Ogorska, kar je tako stanovitno in dosledno zahtevala, samostalnost; Avstrija se je razdelila na dežele tostran Litave avstrijske, in onstran na ogerske. Sedaj še le se je ponemčevanje pričelo tostran Litave, dali so sicer svobodne osnovne postave, a to ima biti le za Nemce; a onstran Litave so ponudili Madjari Hrvatom „beli list“, sklenili so leta 1868 pogodbo, katero pa sedaj brezobzirno prelomljajo Madjari. Tostran Litave so Slovane na steno pritiskali, a potlačili jih vendar niso. Avstrija je bila iz Nemčije pahnjena, leta 1871 se je Nemčija zedinila pod pruskim načelništvom, tostran Avstrije so vendar nadaljevali pogubno politiko, dokler ni svitli vladar poklical sedanjega ministerskega predsednika na čelo vlade, ki je v državnem zboru javno izrekel: Slovanov ne bo nihče na steno pritiskal. Ko je bila Avstrija iz Nemčije pahnjena in Avstrija ni imela v Nemčiji nič iskati, je bilo neogibljivo potrebno, da se Avstrija naslanja na svoje narode, in ko je leta 1878 zasedla Bosno in Hercegovino, je bilo vsemu svetu očitno, da se je smer avstrijske politike zasukala.

Pa kaj smo sedaj doživeli? Nemci so postali nezadovoljni z vlado, ker hoče biti Slovanom pravična in je nehala uradno pritiskanje. Pred vsem so si prizadevali strmoglaviti Taaffeja, podstavljali so mu noge, kjer so mogli, da bi se bil on in njegova večina v državnem zboru kje spodtaknila in

padla. Ko vendar to ni šlo po volji, napeli so druge strune, delali nemir med narodnostimi, sejali prepir in razpor in postavili se na izključljivo nemško narodno stališče, po primeri Knotza, Pickerta i. dr. Za Avstrijo ne marajo, ako jim noče vstreci, t. j. prihraniti vse boljše službe Nemcem, Slovane pa tlačiti in odrivati. Od tod pride, da škilijo preko avstrijskih mej. Nemci so se postavili izključljivo na narodno stališče, oni so pred vsem Nemci in s tega stališča presojujejo vse naredbe in ukrepe vlade. Sedaj, ko je vlada nehala s ponemčevanjem, nadaljujejo to Nemci tam, kjer imajo večino v deželi, n. pr. na Štajarskem in Koroškem. Tem ljudem je vera in pravičnost deveta brigada. Na Českem so žugali, da pristopijo k protestantizmu (nemški Korošci tekoče leto), gojili so starokatoličanstvo, dasiravno niso ne staro-, ne mladokatoliki.

Sovraštvo med narodi pa še posebno podpihujejo židje, ker njim pšenica tam najbolj cvetè, kjer se narodi prepirajo. Kar pa tostran Litave Nemci nameravajo, za isto poganjajo se onstran Litave Madjari. Oni sami priznajo, da panslavizem bi bil Avstriji nevaren le takrat, ko bi se nje narodi med seboj prepirali in sovražili; a drugače pišejo, drugače ravnaajo. Njih ošabnost je večja, kakor politični razum. Slovkom so odvzeli njih „Matico“, oni se ne smejo izobraževati v maternem jeziku, vsako tako prizadevanje smatrajo za panslavizem. Hrvatom prikrajšujejo njih pravice o vsaki priliki, in iz dežele, ki se je na podlagi ravnopravnosti združila z Ogorsko, hočejo napraviti ogersko županijo. Ni se toraj čuditi, da so narodi pod krono sv. Štefana dan na dan nezadovoljniji s sedanjo vlado, ki pozná le gospodujoče madjarsko pleme, druge narodnosti pa na stran odriva. A narodnostni boj bi ne bil tako oster, pogubljen in vstrajen, ko bi židje ne prilivali olja v ogenj in plamen podpihovali.

Tako vidimo, da narodni prepir Avstrijo slabi, nje narode vznemirja, in državno premoženje uničuje. Koliko so narodnostni prepiri stali denarja le v državnem zboru na Dunaji in v Budapeštu in v deželni zborih v Pragi, Zagrebu itd.? Koliko pro-

vročili vnebovpijočih krivic in sovraštev! Ne prajšamo dalje. Vse to se godí, ker ga ni več krščanstva. Zgolj narodno stališče ni krščansko, marveč je pagansko. Pred Kristusom niso poznali bratovstva med narodi, od tod zatiranje, prepir in sovraštvo nekdanj in sedaj. Ljubezen med narodi je še le po krščanstvu oživela; Sin Božji še le jo je prinesel z nebes na zemljo; aposteljni, po sv. Duhu razsvitljeni, govorili so vse jezike; narod naj bi nikar ne zatiral naroda, „pred Bogom so vsi enaki: Rimljan, Grk in Scita“. Kdor se postavi pa izključljivo na narodno podlago, ta se povrača nazaj v tiste paganske čase, ko je bližnji bil le rojak, ako je z njim govoril isti jezik. Zatoraj pa tudi vidimo, da svet, ko zapušča krščanstvo, zabrede nazaj tudi v tej stvari v paganske čase; močnejša narodnost zatira slabejšo; močan ne pozná nobene meje, dokler močnejši ne pride nanj.

Bile so vojske tudi v srednjem veku, a niso imele tako izključljivo narodnega, pogubljivega značaja, kakor ga imajo dandanes v našem stoletju. Ako izvzamemo Krimsko vojsko, so izvirale več ali manj vse vojske našega stoletja iz narodnih nagibov. Narodnost je dobrotljivi ogenj, ki ogreva in navdušuje za blage čine, je pa tudi nevaren, ako nima svoje podlage v veri, ker napeljuje k sebičnosti, trdosrčnosti in krivici do bližnjega, kar nam izvrstno znači krilata beseda o „nakovalu in kladvu“. Povsod naj nam toraj velja: „Kar nočeš, da bi drugi tebi storili, tudi ti drugim ne stori“. Po drugi strani nam pa enako veljajo besede: „Vigilantibus jura“. Mi pa, kakor dobri Avstrijci, moramo se poganjati za ravnopravnost; to zahteva naša lastna korist, to zahteva tudi državna avstrijska korist, ker le ravnopravnost vseh narodov more Avstrijo vzdržati in krepiti. Kogar vodi toraj krščanska dolžnost in avstrijsko rodoljubje, bode se poganjal za pravice svoje in zatiranih narodov, ne bode se postavljaj, dasiravno Nemeec, na izključljivo nemško narodno stališče, to bi bil liberalizem v najslabšem pomenu. Liberalizem pa in egoizem ne bode rešil Avstrije, ker tega ne premore; rešiti jo zamore le zvesto krščanstvo, ker to daje „vsakemu svoje“.

LISTEK.

Čudno življenje.

(Konec.)

Drugi koledar pa nosi imé „Illustrirter Wiener Hausfrauen-Kalender“. Ta privošči človeku tudi zvečer kaj gorkega. V petkih je opoldne skozi in skozi posten, za zvečer pa vselej naroča, naj si damo z mesnim postreči. Ali niso res šegavi ti koledarski kuharji?

Pa ne le kakovost jedila, ne le koledarski recepti vplivajo kolikor toliko na človekovo hrano, ampak zadovoljnost ima pri tem imenitno besedo.

V tem oziru je leta 1871 Ad. Wiesinger v svojih „Weckstimmern“ izvrstno označil Dunajčane. V dotičnem spisu („Die schwarzangestrichenen rothen Wiener“) primerja jih nekje z Berolinci na sledeči način: Dunajčan, pravi, ima najboljši grizljej še v ustih, in ga je komaj v stanu požreti, pa pri tem ga že muči skrb, če ne bo jutri moral

lakote trpeti. Ves drugačen „Hanzelj“ je Berolincec. Ničesar nima glodati in grizti in po njegovih čevih mu ropotá kot raglja véliki petek, pa pri vsem tem se zmiraž hvali, kako dobro življenje imajo domá. „Jaz sam še nisem nikoli jedel fazana“, rekel je neki Berolinski postopač, „toda moj stric je imel svaka, katerega krstni boter je imel taščo, katere teta je videla enkrat človeka, ki je zares jedel fazana.“

Iz Berolina naj pa kar prestopim v Pariz. Te dve mesti se v novjšem času spet večkrat skupaj imenujete. Ne mislim se pa podati v Pariz iz vojnih ozirov, ali zavoljo raznovrstnih liberaluhov, kakor so n. pr. rudečkarji, anarhisti, komunardi in sploh prekucuhi, ampak tjakaj hočem pogledati zaradi samih debeluhov in njihovih trebuhov.

Pariz je mesto debeluhov. Tujec v Parizu posebno debele ženske v oči bodejo. Imenitnejše gospe, pa tudi delavke, starejše in mlajše ženstvo ima med seboj veliko preveč rejenih. Pri moštvu nastopa debelost navadno še le v poznejših letih, pa tudi po vseh stanovih. Častniki, poprej tanjši kot štrigalice, morajo svoje trebuhe skoraj na obramnicah nositi že predno postanejo majorji ali polkovniki.

Pri tem pa naj nikdo ne misli, da dela lastno

debeluštvo Parižanom posebno preglavico, in da skušajo s pomočjo postov shujšati ali se vsaj nekako razdebeliti. Pač pa so v poslednjem času nekaj podobnega vpeljali po raznih bolnišnicah, iz katerih se jim je zadnja leta tako zelo mudilo usmiljene sestre pregnati. Novodobne postrežnice in nadzornice so namreč precej dražje, kakor pa so one požrtovalne osebe, ki vse delajo in prenašajo iz ljubezni do Boga in za izveličanje neumrjočih duš. Opravništvo teh zavodov je sklenilo prevelike stroške zmanjšati s tem, da se bodo bolniki, sirote, starčki in pohabljeni vsak teden enkrat držali mesnih jedil in sicer — v torek; petek je preveč verskega značaja. Tako je nedavno sporočal „Vaterlandov“ dopisnik iz Pariza.

Še necega posebno imenitnega debeluha obiščimo! V Ameriki stanuje in predsednik je severnim zjedinenim državam; piše se Cleveland. Visoki ta debeluh je menda v zadnjem času res sklenil, da bi bilo dobro malo shujšati. Kakor so Amerikanci sploh čez vso mero izvirni, tako so tudi pri tej bolezni zdravniki izumili nekaj čisto novega. Svetovali so namreč znamenitemu bolniku, naj se vleže v posteljo, nogo stegne, ter z njo kroži po

Predavanje o podzemeljskih jamah med Vrhniko in Planino.

(Konec.)

Imenoval nam je g. govornik več jam in njih imena. Naj tukaj omenimo samo Gradišnice, ker od nje je bilo videti več podob. To jamo je g. Puttik preiskaval lansko leto. Globoka je 225 m. Nemei pravijo tej jami „Teufelshöhle“. Povedal nam je o prostoru, ki zavzema pod zemljo dva orala. Unec ves kalen priteče, a notri se sčisti in Ljubljana tudi ob povodnji ni blatna. (Tu se misli Ljubljana pri Vrhniki; Ljubljana, ki teče skoz Ljubljano, je pa kalna, kedar jo pobarvata Mali Graben in Gradašica.) Povedal nam je gosp. govornik še obširnost drugih jam, tako je na pr. „Falkenhainhöhle“ dolga dva kilometra itd. Slišali smo to tudi o podzemeljskem hôdu iz Planinske doline; ta hôd je našel najprej g. Anton Urbas, sedaj stolni župnik, potem je bil pozabljen, a zopet najden. V tretje ga je našel g. Puttik. (Gosp. Urbas je leta 1849 v „Illyr. Blatt“ v 32., 34. in 37. številki dné 21. in 28. aprila in 8. maja popisal jame in brezna pri Planini. Isto tako je tudi g. Schmiedl preiskaval in opisaval votline, iz katerih prihaja Unec na dan. Kaj pak, da posameznemu niso bili na razpolaganje tisti pripomočki, kakor so sedaj, ko se država in dežela za to stvar zanimata iz dvojege ozira.)

Poslednjič nam je g. govornik razlagal še svojstva kraškega sveta in govoril o vdertinah in dolinah. Kraški svet je, skoraj bi rekel, votel, toraj poln jam; dostokrat je tenka skorja nad breznom. Zarad potresa ali kterege koli vzroka se svet vseda, in naredé se kotlom podobne „doline“. Zato je treba po takih krajih paziti, kam se hiše postavijo. Ta lastnost kraškega svetá je tudi vzrok, da morajo podzemeljske vode iskati drugod odtoka, kedar se obok nad njimi sésede. Kar se reke „Unca“ tiče, omenil je g. govornik, da se že dve tretjini vode prej izgubi, preden pride do požiralnika. V misel je vzel tudi vodo, ki se pri Grčarevci zgublja. O tehničnih napravah ni omenil sedaj ničesa, ker o tem se more govoriti še le, kedar bode vse preiskano.

Prav primerno je sklenil g. Kraus svoje predavanje, rekoč: Po drugih delih svetá se reke, kakor na pr. Kongo in dr. preiskujejo, tukaj pred nami v sredi Evrope je treba vodovje spoznati in določiti. Kakor že omenjeno, taka preiskovanja so važna tudi v kulturnem oziru, a ne more se misliti, da bode delo, enkrat dovršeno, za zmirom dodelano; kakor nadzemeljske vode, tako tudi podzemeljske premenjujejo svoja pota. Imeli so nekđaj v Planinski dolini grablje pred požiralnikom, ostanke teh je našel g. Puttik še sedaj; naš vek naj bi vendar enkrat to stvar vednostno zvršil, praktične posledice bodo prišle tako rekoč same po sebi.

Naj poslednjič še omenimo neke knjige, izišle leta 1850, ki slóve: „Vorschlag zu einer Eisenbahn, welche Triest und Fiume direct untereinander und beide wieder mit Laibach . . . verbindet.“ Spisal jo je dr. Christ. Aug. Voigt, profesor anatomije, Dunaj 1850. Pisatelj govori, naj bi se železnica podzemeljsko speljala ob Unci, Pivki in notranji Bistrici. Ko bi bil gosp. pisatelj toliko skusil ali vsaj slišal pripovedovati, kar se sedaj vé, gotovo bi tega

zraku. Če izvem, kako se je to obneslo, sporočim gotovo „Slovencu“.

Onemu listkarju, ki je nedavno gledal po svetu izpod Grintovca, zdelo se je skoraj vse smešno. Kdor ga pozna tako dobro, kot jaz, in kdor vé, kolikor ur proč od Grintovca stanuje, temu morajo se pa poleg vsega tudi tisti trije skrivnostni „o“ videti smešni.

Življenje pa, katero smo sedaj le skupno pregledovali, dozdeva se meni večinoma — čudno.

t. b.

Raznoterosti.

Gospod vrednik!

Ali se Vam prav nič ni tožilo po meni? Niste pogrešali puščavnika med svojimi sotrudniki? Jaz vsaj tako mislim, zato Vam pošljem to-le poslanico iz svoje puščave. Tem bolj me vest sili, ker nekteri prerokujejo „Slovencu“ pogin. Vest mi ne smé očitati, da sem s svojo malomarnostjo pomagal „Slovenca“ pokopati. Povem pa, da sem se precej nad Vašim naslovom spódtaknil. Ste li Vi „vrednik“ ali

ne bil pisal. — Misel je pač lepa, železnico speljati pod zemljo, kjer ni ne burje, ne zametov. — Pa saj mislimo, da ni bilo treba delati ceste po Kraških tleh, ker bi jo bili drugod ceneje in praktičnim potrebam bolj ugodno zdelali.

Poslušalcev pri predavanji bilo je mnogo, med njimi deželni predsednik baron Winkler, deželni glavar grof Thurn, vladni svétnik Globočnik, deželna odbornika dr. Vošnjak in Dežman.

Politični pregled.

V Ljubljani, 6. aprila.

Notranje dežele.

V ponedeljek je imela *gospodska* zbornica sejo ter se je posvetovala o carinskem tarifu. Vladi se jo posrečilo, da je ogersko ministerstvo potrdilo carino na petrolej, kakor je sklenila zbornica poslancev.

Zadnjo nedeljo so imeli v *Brnu* shod moravski česki poslanci. Predsedoval je ud gosposke zbornice, vitez Srom. Posvetovali so se o mnogih notranjih zadevah. Sklenili so ob enem, da izjavijo obžalovanje proti poslancu Pavlici, ki je ministru Gautschu ponudil mandat državnega poslanca. Pavlica je namreč pregovoril župane v stražniškem okraji, da so podpisali dotično prošnjo in ministru ponudili mandat.

Nemški „schulverein“ tudi na *Ogerskem* netí prepír med narodi. Naj bi avstrijski in pruski Nemei raje v Afriko pošiljali denar, če ga imajo prveč.

V *Oseku* in *Budapeštu* se je zopet prikazala kolera. Minister notranjih zadev je političnim oblastim naznanil, naj se strogo ravna po določilih, ki so se obnesla že prejšnje leto.

Ogerska kvotna deputacija je avstrijski nasvetovala, da bi se skupno in ustmeno posvetovali 14. t. m. na Dunaji. Posvetovanje ne bo imelo dosti vspeha, ker Madjari na vsak način hočejo naši državní polovici naložiti stroške za Vojaško granico v okrogli svoti 1½ milijona.

Slavni cerkveni govornik, *škof Lorenc Schlauch*, imenovan je škofom v Velikem Varadinu.

Vnanje države.

„Temps“ poroča iz *Petrograda*, da je bil Katkov pri carjevem obedu. Car je baje rekel: „Katkova ne morem obsoditi, ker je rodoljub in ima sicer prav“. Katkov bo pa v svojem listu objavil zadoščenje ministru Giersu. Car sicer noče sprejeti ostavke ministra Giersa, a tudi ne privoliti, da se zatré Katkova list. Dvoboj med Giersom in Katkovom toraj ni še končan, marveč le preložen. Gotovo pa je, da ima Katkov na ruskem dvoru mnogo vpliva, in da Giers ne sedi trdno na ministerskem stolu. V Berlinu so pazljivo zasledovali borbo med prvim ministrom in carjevimi tajnim svétnikom.

Mnogo se je že prelilo — črnila o *balkanski zvezi*, da namreč podonavske dežele in Grška sklenejo zvezo proti skupnemu sovražniku Turku in vnanjim napadom sosednjih držav. Ta misel se je pa skoraj gotovo rodila v glavi idejalnih politikov, ki ne presojujejo balkanskih razmer, kakoršne so. Narodov tostran in onstran Balkana nikdo ne spravi pod jeden klobuk, ker vsak le gleda, kako bi škodoval družemu. — Rumunija hoče biti nevtralna, akoravno ji velesile delajo ovire.

Bolgarska uradna „Svoboda“ je objavila pismo, kterege je pisal v Ruščuku prijati Teodorov svojemu bratu v Rumuniji. V pismu prosi brata, naj takoj od Dimitrijeva tirja pobotnico za 4000

„urednik“. Odkar ste nam v „Slovencu“ podali učenega g. Marna poduk o rabi „v“ in „u“, mi ne gre iz glave. Našel sem postavim, da se „Slov. Narod“ ureduje, „Slovenec“ pa vreduje. Vredovati bi se po tej razlagi reklo toliko kot „v red devati“, uredovati pa nasprotno „v nered ali iz reda devati“. — Ureduje se toraj „Narod“, „Ljubljanski Zvon“, „Slovan“ in z njim se ureduje slovensko ljudstvo.

Ko se bliža toplejši čas, bojite se v Ljubljani menda kolere. Jaz bi vedel proti njej radikalne pomoč, ko bi si dalo kaj dopovedati. Prisdil bi ji naravnost, naj pomori kar tisoče kranjskih prebivalcev, s pogojem, da potem vse druge pri miru pusti. Kaj mislite ktere? Tiste, kar jih je po Kranjskih farah več štetih, kakor jih je v resnici. Teh ne bode škoda, nihče ne bo za njimi solz pretakal, in razun tega bi bilo še dobro na več strani. Ako računimo 1000 ljudi na enega duhovnega pastirja, treba bo potem kakih 100 moči manj; ljudem ne bo treba bire dajati in državi ne kongruje, ki ji gre tako nerada spod palca.

Sploh v Ljubljani zeló napredujete, ter nečete zaostajati za velikimi mesti. Kakor ima Dunaj svoje zanimive sodnijske obravnave in občinstvo, katero ima

frankov ter jo oddá ruskemu zastopniku v Bukareštu. Piše tudi, da ima še 300 napoleonorov, katerih sedaj še ne smé porabiti. — Koliko je resnice na tem, vé najbolje vladni bolgarski list. — Ni res, da namerava sobranje prince Aleksandra proglasiti kraljem. — V Solunu dolže ruskega konzula in ruske razposlance, da pripravljajo ustajo in med narod delé orožje in denar. — Dr. Stojlov je bil pri ministru groju Kalnoky-ji. Kalnoky ga je sprejel jako prijazno. Pogovarjala sta se o bolgarskih zadevah. Avstrijska vlada je še vedno enacih nazorov gledé Bolgarije, da naj namreč regentje vladajo na podlagi pogodeb. Avstrija se ne bo protivila, ako sobranje regentom na tri leta podaljša vladarstvo. Bolje je to, kakor če sobranje voli zopet Aleksandra kot bolgarskega kneza. Rusija bi v to gotovo ne privolila. — Stojlov je bil tudi pri srbskem zastopniku Bogičevići zarad vrenjenja meje ob Bregovi. — Pri angležkem veleposlaniku, Av. Pagetu, in pri turškem veleposlaniku, Saadullah paši, je Stojlov oddal le svoje karte.

Srbsko ministerstvo se tudi pripravlja, da armado preskrbi s potrebnim orožjem. Iz zadnje srbsko-bolgarske vojske ostalo je državi še mnogo smodnika, topov in drugih vojaških priprav, vendar potrebuje vlada precejšnjo svoto za konje in kadre. Posvetujejo se o novih finančnih načrtih, da pomnože državne dohodke. V kratkem bo dodelana mejna železnična črta proti Solunu, in tako bo srbska državna železnica več donášala. Vlada hoče to železnico dati v zakup dosedanji železnični družbi na 25 let. Družba bi morala vladi privoliti večje posojilo, od kterege bi pa sedaj porabila le 13 milijonov, ker redni davki pokrivajo državne stroške. Mnogo dohodkov prinašajo državi davki na pijače, posebno davek od špirta.

Nemški cesar Viljem boleha že več časa. Pri zadnji svečanosti se je bil nekoliko prehladil. Nadleguje ga spanec. Vsede se po navadi k mizi, da reši vladarske posle, ter večkrat zadremlje pri delu. In tudi ni čudo pri toliki starosti. Danes ali jutri bo razglasil brzozav svetu: Nemški cesar je umrl. Zdravniki sicer upajo, da se bo cesar bolje počutil v spomladanskem zraku. — Kdo postane naslednik Keudellu v Rimu, ni še določeno. Listi imenujejo mnogo kandidatov za izpraznjeno mesto veleposlanika v Rimu kot: generala Schweinitza in Werderja, kneza Hohenlohe in druge.

Iz *Alzacije* je nemška vlada izgnala dva francoska podanika, Jeana Scheurer-a in Pavla Couraux-a, ker sta na sumu, da imata zvezo z „rodoljubno ligo“. Iz enacega vzroka je vlada zaprla v Metz-u Jurja Humberta. — To postopanje pruske vlade kaže očitno, da hoče novo deželo ponižati do navadne pruske provincije. Celó zvesti Bismarkovi častilci ne odobravajo vladne strogosti. Prusija si bo na ta način na zahodu nakopala na glavo drugo Poljsko. Tudi na Poljskem so prestrogi uradniki razburili narod. Francoski hujskači dobé v Alzaciji rodovitno polje za svoje namene. — Knez Hohenlohe ostane še cesarski namestnik v Alzaciji-Loreni. Te dni pridejo štirje novi polki in oddelek topničarstva v deželo, pozneje dojdejo še drugi oddelki. — Pruska vlada čuti, da se ne more zanašati na zvesto vdanost prebivalcev ob francoski meji.

Francoska zbornica je odklonila sodnijsko preiskavo proti poslancema, grofu Douville-Maillefenu in Sans-Leroyu, ki sta si nedavno segla v lase. Zbornica je po listinah volila budgetni odsek. Pri prvi volitvi je bilo od 33 udov izvoljenih le 7 levičarjev. Desnica zahteva devet svojih udov v odseku, levica ji ponuja le štiri. Ker se stranki ne morete sporazumeti, desnica ne bo zastopana v odseku. — Nova vojska se je vnela — na papirji — med Parizom in Berlinom. „Gaulois“ piše, da je Grévy že pretil Boulangeru z odstavko, ako ne bo mirneji. — Mestni zastopi še vedno kujejo resolucije za komunarde, akoravno Goblet tega ne dovoli.

pri njih pikantno zabavo, tako ga hoče posnemati Ljubljana (glej Diamantovo obravnavo!) Ker je bilo pri nji menda posebno veliko distinguiranega ženstva, mislim, da je vaše občinstvo, vsaj zgoraj, zrelo za velikomestne pikantnosti.

Lahko bi potem kdo v Ljubljani rekel, kakor Suess v nižavavstrijskem deželnem zboru: „Z moralo nismo tako natančni.“ — Dobili bote tudi nov vodovod; glejte, da mu ne bo vode manjkalo, kakor Dunajskemu, kterege je preskrbel svetovni ženij Suess — z moralo nenatančni!

Nadepolni dediči pričkajo se za dedščino po bolnem možu na Bosporu. Čudno se mi zdí, kaj počne v tej stiski tisti turški parlament v Carigradu, ki so ga po ruski vojski kar vrat na nos ustanovili z nado, da bo bolnemu možu na noge pomagal. Ne dobite nobenega poročila o njem? Ali zboruje, ali spi spanje pravičnega? Znabiti jim manjka poslanca? Temu lahko pomagamo mi Kranjci; poslanskih kandidatov imamo za dva turška parlamenta. Korifeje prve vrste jim posodimo iz Dunajske zbornice, vsaj tako dolgo, da pomagajo bolnemu možu dostojno umreti, ali pa mu bolezen zagovorijo. Mislite si tam doli Knotza z elementarno, skoraj bi dejal hribovsko

V Londonu so se sešli zastopniki angleških naselbin. Lord Salisbury pozdravi zastopnike ter izjavi, da visoko ceni federativno zvezo angleških naselbin z angleško državo, vendar se mu nemška državna uprava ne zdi primerna za angleško državo. Evropske države ne bodo nadlegovale oddaljenih angleških naselbin, vendar je treba, da tudi naselbine primeroma skrbé za svoje in državno varstvo; kajti evropski narodi vedno bolj prezé po vnanjih naselbinah.

„Gazetta Offiziale“ je objavila dekret italijanskega kralja. Kralj je potrdil ostavko grofa Robilanta, vojnega ministra Ricotti-ja, pravosodnega ministra Tojani-ja in ministra Genale. Depretis je prevzel vnanje, Crispi notranje zadeve, Bertole-Viale vojno, Zanardelli pravosodje, Brin mornarstvo, Megeani finance, Saracco javna dela, Grimaldi poljedelstvo in Coppino nauk. Ministri so že kralju prisegli ter sklenili, da se zborovanje pričné 18. t. m. Cocco-Ortu postal je državni podtajnik v pravosodnem ministerstvu, drugi podtajniki bodo imenovani pred odprtjem državnega zbora. Grof Robilant želi, da izstopi iz diplomatske službe.

Grški ministerski predsednik Trikupis je kot vojni minister predložil zbornici nov vojaški načrt. V načrtu priporoča minister, da se vojaška služba pešcev podaljša na dve leti. Služili pa bi pešci v stalni armadi le 19 mesecev, za 5 mesecev bi se odpustili. Trije batalijoni pri polkih bi se skrčili na dva, in doseđanji prostovoljni lovci bi se nabirali iz novincev. Za rezervne batalijone se bodo ustanovili novi kadri. Rezervisti, ki so do sedaj vsako drugo leto hodili k vajam, prišli bi v prihodnje le dvakrat. Vojaška dolžnost v rezervi pa bi se podaljšala od 40. leta do 50. Vsi od vojaščine oproščeni plačevali bodo določeno takso. Trikupis upa z novo vojaško postavo mnogo prihraniti v vojaškem budgetu.

Novi vali v Škadru, Tahir paša, poklical je vodje arbanaških rodov v Škader, ter jim obljubil, da jim turška vlada ne bo krusila postav in privilegijev. Vodje so zagotavljali, da ostanejo v prihodnje zvesti turški vladi. — Miriditski kajmakam, kapitan Kola, prišel je v Škader, da se z valijem posvetuje. Posvetovanje je bilo brez vspeha. Družina Bib Dordova ima še vedno mnogo vpliva pri Miriditih. Mladi Prenk Bib Doda, ki je imel odkazano bivanje v Carigradu, vrne se domov.

V Madridu so našli pri vratih poslaniške zbornice patrono, napolnjeno z raznesljivo tvarino. Druga jednaka patrona se je raznesla v poslopju finančnega ministerstva ter razbila nekoliko šip.

Vedna vprašanja v svetni zgodovini različnih narodov, ki čakajo povoljne rešitve! V zadnjem času prišlo je zopet afgansko vprašanje na dnevni red. Nedavno so poročali listi, da je emir Abdurrahman napovedal Rusiji sveto vojsko in da zbira armado proti Heratu. Svet je že strahom pričakoval, da se danes ali jutri v Aziji pričné odločilni boj mej Rusijo in Anglijo. Vsa poročila pa so bila prenačljena. V Londonu je trdil državni tajnik za Indijo, Viscount Cross, da mu ni ničesa znano o nemirih v Afganistanu. Tako poroča tudi vladno glasilo ruskega vnanjega ministra, „Journal de St. Petersburg“, da emir nima povoda, sovražiti Rusijo. V kratkem se pričné vrejanje afganske meje. — Angleže so jako vznemirile poročila o nemirih; bojé se namreč, da Rusi sami na tihem snujejo vojsko in mejne prepire. — Iz Bombaya pa se čuje, da se domači rodovi zbirajo proti emiru v Afganistanu. Emir je v nevarnosti, poslal je svoj zaklad v Fyzabad, ter prosil Angleže svéta in pomoči.

Domače novice.

(Družba sv. Mohora) štela bo letos okoli 34.600 udov, z dosmrtnimi 34.800. Mesto zadnjega snopiča „Pravnika“, ktereга spisuje gosp. dr. Ivan Tavčar, dobé letos udje „Životopis Fr. Pirca, misionarja“ v posebni knjigi s podobo. Spisal je „Životopis“ gosp. Florentin Hrovat, frančiškan v Rudolfovem.

(Mestni zbor Ljubljanski) je imel sinoči ob 6. uri javno sejo; rešile so se vse točke dnevnega reda. Zarad pomanjkanja prostora objavimo jutri obširneje poročilo.

(Občni zbor pisateljskega podpornega društva) se je vršil v soboto, 2. aprila. Predsednik dr. Vošnjak pozdravi v obilnem številu navzoče društvenike, nato čita tajnik profesor A. Raič poročilo o društvenem delovanju, iz ktereга posnamemo naslednje: Zadnji občni zbor je bil 17. aprila 1886. Izvolil se je prejšni odbor izvzemši g. Senekoviča, ki kot ravnatelj v Novem mestu po društvenih pravilih ni mogel biti dalje odbornik; na njegovo mesto stopil je g. prof. Vrhovec. Tudi ta zadnji gospod je moral oditi v Novomesto. V minolem društvenem letu je bilo sedem odborovih sej. Društvo je priredilo izlet 2. maja 1886 na Šmarno goro, 3. junija v Dol, 11. julija v Prevoje, 8. avgusta v Velče in 19. sept. v Kranj. Društvo se je vdeležilo slavnosti južnoštajarskega pevskega društva v Ptuj dne 15. avgusta 1886. Položilo je venec na grob Raiča Božidara 8. junija; 11. julija je odkrilo spominsko ploščo dr. Jakobu Zupanu v Prevojah; 19. septembra je položilo venca na groba pesnikov dr. Preširna in Jenka v Kranji in 14. jan. t. l. je položilo venec na gomilo prerano umrlega pisatelja Frana Erjavca. Udov šteje društvo 165 in 1 častnega, 8 ustanovnikov, 46 pravih in 110 podpornih. Društvo je priredilo 3. julija 1886 Trubarjev večer 20 jan. t. l. pa banket na čast gg. deželnim poslancem. V pozimskem času je društvo prirejalo zabavne večere, ki so bili navadno živahni, k čemur se mnogo pripomogli gg. peveci. Zabavni večeri so tudi pospeševali slovensko slovstvo, ker so nekteri gg. čitali svoje sestavke. Odbor je tudi sprožil misel, naj se Vodniku postavi spomenik. Dotični odsek za Vodnikov spomenik je imel prvo sejo 13. februvarija, pri kateri se je posvetoval o pripravnem prostoru. Društvo priredi 17. aprila ob 11. uri v čitalnični dvorani predavanje o Erjavci in njegovih delih na korist Erjavčeve ustanove. Predaval bo g. prof. Erjavce. — Društvo je v minolem letu dovolilo nekaj podpor slov. pisateljem. Banka „Slavija“ je društvu darovala 200 gold., za kar se ji občni zbor zahvali. — Blagajnik g. Vaso Petričič prečita račun. Koncem leta je znašalo premoženje 896 gold. 44 kr., od tega je bilo naloženih 890 gold. v kmetski posojilnici Ljubljanske okolice. — Pri volitvi novega odbora so bili per acclamationem izvoljeni soglasno predsednikom dr. Vošnjak, v odbor Ivan Hribar, prof. Fr. Levec, V. Petričič, Iv. Tomšič, Raič in Luka Pintar. Občni zbor sklene, da se 3. julija odkrije spominska plošča na rojstnem domu Fr. Tomanu v Kamni Gorici in prve dni sept. proslavi 70letnica Davorina Trstenjaka. Po občnem zboru se je pričela zabava. G. Anton Svetek je končal svoje

„Spomine na bosensko okupacijo“. Prihodnji zabavni večer je 16. aprila. Čital bo g. Podkrajšek Franc. (Kranjska eskomptna banka) v likvidaciji izplačevala bođe od 16. t. m. zopet po 12% svojim upnikom.

(Ljubljanski Grad) si saj od zunaj ogleda vsak došli tujec. Bolj zanimiv je pa prekrasni razgled čez mesto in po okolici in le zarad tega naj bolj obiskujejo Grad domači in tujci. A pot tje gori je bila pa le ena lepa in sicer iz dijaških ulic na levo proti vzhodu. Tudi ista pot na desno bolj proti jugo-zapadu je bila lepa do nekega oddelka, kjer je bila popravila potrebna. Ali cesta od sv. Florijana in steza po Rebri ste bili jako slabi. Sedaj je tudi to vse popravljeno ter s tem vstreženo domačim in tujim, pa tudi v hvalo mestnemu županstvu.

(Dve novi maši) bote v Gradu o velikonočnih praznikih pri č. oo. dominikancih. Darovala jih bođeta novoposvečena dominikanca gg. Mayer in Košár, eden na Veliko nedeljo, drugi na Velikonočni ponedeljek.

(Dijaška kuhinja) v samostanu č. gg. oo. minoritov v Ptuj je razdelila meseca marca t. l. 548 kosile v vrednosti 82 gld. 20 kr.; od 20. septembra lanskega leta je že podarila ubogim dijakom 3149 kosile ter imela 472 gld. 35 kr. vkupnih stroškov. Znovič so v človekoljubni namen darovali in doposlali nastopni p. n. č. gg., oziroma zastopstva: Posojilnica v Makolah 30 gld.; Slovenci iz Ljubnega za mesec marc in april 10 gld.; č. g. Janez Čuš, beneficijant v Wettmanstättenu, 5 gld.; č. g. Jakob Meško, župnik pri sv. Lovrenci v Slov. Gor., 5 gld.; č. g. Davorin Meško, kaplan pri sv. Petru pod Mariborom, 5 gld.; g. dr. Franc Gross, c. kr. sodnijski pristav v Ljubljani, 4 gld.; „Nekdo“ iz dekanije Gornji grad 3 gld.; čast. g. Franc Simonič, župnik v Šent-Janžu na Dravskem polju, 1 gld.; č. g. Josip Sovič, župnik v Stopnih, 1 gl.; č. g. Korb. Lajh, župnik pri sv. Juriji ob Pesnici, 1 gld.; gosp. Anton Trstenjak, vrednik „Slovana“, 65 kr.; g. Jakob Kovačič v Ljutomeru nabral in doposlal je 10 gld. 5 kr., ktere so darovali: č. g. Ivan Skuhala, župnik, 3 gld.; č. g. Martin Osenjak 2 gld.; g. Boštijan Kocbek, kontrolor, 1 gld.; g. Franc Sršen, trgovec, 1 gld. 35 kr.; gosp. Ivan Vavpotič, gostilničar, 1 gld. 35 kr. — vsi v Ljutomeru — in g. Simon Ovahte, nadučitelj pri Mali Nedelji, 1 gld. 35 kr. — Vsem blagim dariteljem in ljubiteljem uboge učeče se mladine prisrčna zahvala in Bog plati! Nadaljne milodare sprejema č. g. o. Benedikt Hrtiš, gvardijan na Ptujem.

(Srebrn križec) za zaslužno službovanje prejel je od presvitlega cesarja g. Ivan Matuš, voditelj brzojavne postaje v Radgoni.

(Umor.) Ponoči od 3. na 4. t. m. napadli so v Kočah na Štajarskem trije hlapci zavratno kovaškega pomočnika Janeza Koširja, iz Konjic domá, in so ga umorili. Morilce so že prijeli in zaprli.

(Doktor, ki ga iščejo), je jezični dohtar Fr. Szadar. Kraljeva ogerska okrajna sodnija v Čakovcu izdala je povelje, da naj imenovanega doktorja primejo, kjer bi ga dobili, ker je izneveril veliko svoto zaupanega mu tujega denarja. Imenovana sodnija slutí, da bi se vtegnil dr. Szader kje na Kranjskem, Štajarskem ali Koroškem pod tujim imenom skrivati.

(Ponarejen petdesetak) izdal je nedavno svinjski trgovec Giovanni Decrignis v Celovcu. Mož trdi, da ga je dobil v neki gostilni. Petdesetak je ponarejen s pomočjo fotografije in tiska. Dva slična petdesetaka poslala je laška gosposka iz Benetek na Dunaj c. kr. finančnemu ministerstvu. Tudi v Trstu so prišli že takim petdesetekom na sled. Toraj pozor!

(Dva nemška vrednika) sta naenkrat zapustila Trst. Vrednik „Triester Tagblatt-a“, Arnold Hilberg in vrednik „Triester Zeitung-e“, pl. Koščelski, oba sta te dni odšla na Dunaj in vredništvo in lastništvo obeh listov je te dni prevzela Lloydova tiskarna, oziroma oba nje najemnika, gg. Otto in Helmpacher. Sliši se tudi, da omenjena gospoda pustita pasti „Triesterco“ ter bota z drugim semestrom izdajala le „Tagblatt“. Po obeh odišlih vrednikih tukaj nobeden ne joče, še Nemci ne; hotela sta delati javno mnenje brez lastnega mnenja, in to je težavno. „Ed.“

(Vrbsko jezero) je še vedno zamrznjeno in nekteri celo trdijo, iz nekega pokanja ledú sklepajoč, da jezero še vedno bolj zamrzuje.

zgovornostjo, učenega Suessa s teatraličnim pátosom i. t. d.

Madjari so drugi tiči; to Vam znajo „igrati se parlament“, kakor da je madjarski globus središče sveta. Meni najbolj dopada, kako znajo interpelirati; zvedeti hočejo vse, kar je in kar ni. Prav nič bi se ne čudil, ko bi nekega dne postavim poslanec Hegedús stavl tako-le interpelacijo: „Razširja se senzacionalna govorica, da je danes gosp. ministerski predsednik z levo nogo prej stopil iz postelje. Visoka vlada naj odgovori: 1. Je-li ta vznemirjalna trditev resnična? 2. Je-li vlada vse potrebno vkrenila, če nam Rusija zarad tega vojsko napové?“ — In slavni Tisza bi na to govoril najmanj dve uri, naposled pa bi nihče ne vedel, je-li z levo ali desno nogo prej iz postelje skočil. — O Madjari znajo! — zato pa moramo mi plesati, kakor nam godejo, magari „čardas“, ki ga sicer ne znamo, a ga poznamo po imenu.

Kaj pravite o Bolgarski? Gosp. Krutorogov bi rekel, da je Bolgarska miš v basni, ki draži leva. Lev je velikodušen, ne zmeni se za njeno nagajanje. Puščavnik pa misli, da je grozdje kisle, ali pa previsoko. Ogromna Rusija je imela v zadnji vojski dovolj napora, da je nadušljivega moža potlačila.

Avstrija pa mislim še ni Turčija. — Sploh moram reči, da sem vselej globoko ginjen, kedar čitam g. Krutoroga ruska pisma, in rad spoznam: „Extra Russiam non est vita“; pa še rajši rečem: „si est vita, non est ita“. Kdo bi bil verjel, da je Rusija tako nesebična, velikodušna in pravična, da je iz zgolj platonične ljubezni Bolgarsko osvobodila in deluje za Slovane. Menda katoličane zato tepe, ker jih ljubi.

Rad bi obljubil, da Vam kmalo zopet pišem; toda ne vem, kako mi bo letošnja zima prizanašala. Do srede majnika sem še vedno pripravljen na kak zamet, potem mi je svet zaprt in jaz pred njim rešen. Ko so bili Tržačani par dni zaprti, brž se je oglasil njih poslanec v državnem zboru, kaj misli vlada, da pusti toliko snega pasti. Jaz, ubogi puščavnik, se te pravice ne morem poslužiti, zakaj dokler sem zameden, se ne morem pritožiti, naj bi imel še tako dobrega prijatelja med poslanci. Kedar mi pa soluce zamete poméde, nimam več vzroka — toraj rajši potrpim. Da ste mi zdravi!

Puščavnik pod B.

Razne reči.

— Že zadnjič smo poročali o izdaji del Boškovičevih (ne Bušković, kakor je stalo v „Slovenci“ po zmoti). V prvem zvezku piše ta učeni belgrajski vseučilišni profesor, kot smo že rekli, „o srpskem jeziku“. V prvem članku tega spisa razmotrava vprašanje: „treba li književnici, da uče svoj jezik?“ Pritožuje se, kako malo se brigajo pisatelji za pravo slovnično izobraženje in pravi, da bi nobeden ne smel pisati brez slovarja, da bi sam koval in prenašal besede. V tem obziru bi bilo pri nas tudi krvavo potreba zboljšave. Kar čez noč rastejo na močvirnih tleh nekterih naših listov nove, slovenskemu jeziku popolnoma tuje besede in oblike. Drugi članek govori „o nepotrebnim tujim riečica u srpskem govoru“, tretji „knjaz ili knez“; četrti pa ima naslov „iz nauke o jeziku“. Bošković si je naložil namreč žalosten posel, iskati znatnejih pogrškov, ki se nahajajo po srbskih časnikih in knjigah. Dobil jih je lepo številce 288; povsod pristavlja tudi, kako naj se napaka popravi. Mimogredé povejmo, da bi se jih iz slovenskih knjig dobilo do malega toliko, če ne še več. Prav skrajni čas, da bi se že kaj storilo proti takemu pisarjenju — tudi pri nas. Za vsakim ogrom vstaje nov slovničar, ki dela novo zmešnjavo. Mar ni nobenega pravega slovničarja, da bi take pseudo-slovničarje po prstih krenil? Potem ni čudo, če nam priprosto ljudstvo, še bolj pa nasprotniki vedno očitajo, da slovenskega jezika ne umejo. Se vé da ne, ker taka zmes slovenska ni.

— † General konjice, Franc knez Liechtenstein, umrl je minuli četrtek popoldne na Dunaji v svoji palači na Währinger-Strasse v 85. letu svoje dobe. Zbolel je pred enajstimi dnevi, ker so se mu pljuča vnela. Bolezen je postala pred tremi dnevi tako nevarna, da so zdravniki družini silno nevarnost napovedali, ki je tudi res bila, ker smrt je nastopila 31. marca. Življenje ranjcega je bilo kot vojaško življenje jako viharno. Kot 19letni mladeneč vstopil je leta 1821 kot častnik v avstrijsko vojno, in sicer kot veliki plemenitaš h konjici, kjer je polagoma pri raznih polkih čast polkovnika dosegel. Kot tak zapovedoval je več časa 9. huzarskemu polku. Leta 1844 postal je generalmajor in brigadir v Pragi, leta 1848 zapovedoval je brigadi, ki je bila pri rezervnem vojnem koru na Laškem. Vdeležil se je skoraj vseh večjih bojov do Milanskega premirja. Iz Laškega podal se je na Oggersko, kjer je zapovedoval pri Švehatu konjici. Konec leta 1848 postal je Feldmarsallantenant in zapovednik konjiške divizije v rezervnem vojnem koru ter se je prav posebno pred Komornom odlikoval. Velike zasluge priboril si je knez Liechtenstein tudi drugo leto 1849 pri Temesvaru. Dne 26. marca 1850 bil je v priznanje junaštva odlikovan z viteškim križem reda Marije Terezije; leto poprej pa z redom železne krone prve vrste. Vrh tega postal je lastnik c. kr. 9. huzarskega polka, ki se je do sedaj imenoval: „Liechtensteinovi huzarji“. Leta 1859 dne 27. novembra postal je general konjice, leta 1860 meseca marca konjiški nadzornik. Dne 29. aprila 1860 poklicali so ga v pomnoženi državni zbor in leta 1861 dne 18. aprila imenoval ga je cesar za dosmrtnega uda v gosposko zbornico. Kot najvišji vojaški zapovedujoči general je bil knez Liechtenstein na Oggerskem od 20. oktobra 1860 do konec junija 1861, kedar se je preselil na Dunaj kot nadzornik konjice. Leta 1866 prestavljen je bil v prekoštevlni in leta 1867 pa v pokojninski stan. Oženil se je bil leta 1841 z Julijo, roj. grofico Potocki, Sternkreuzordensdame in palačno gospo presvitle cesarice. Iz tega zakona ima tri sinove: Alfreda, Alojzija in Henrika. Prva dva sta po celi državi znana kot izborna konservativna parlamentarca, in sicer je Alojzij še državni poslanec. Alfred se je pa lansko leto odpovedal mandatu. Princ Henrik pa slovi kot izborni in nevtrudljiv lovec.

— Gradec imel je letos dne 1. marca 99.350 prebivalcev, ki so na petero okrajev tako-le razdeljeni: V I. okraji notranje mesto jih je bilo 15.757; v II. okraji Jakomini 32.300; III. okraj Geidorf imel jih je 13.870; IV. okraj Lend 19.123 in V. okraj Gries 13.300 prebivalcev.

— Znanega loterijskega „profesorja“ Orlice, ki je, veliko let v Berlinu stanovajoč, po Avstriji ljudi z „loterijskimi številkami za terno“ sleparil, so, kakor znano, iz Berlina izgnali. Možakar se je naselil blizu Prage na Českem, kjer pa je imel še manj sreče, kajti te dni prijeli so ga zaradi goljufije in zaprli. Sedaj bo imel mož še le čas, „numare“ študirati. Pravo ime njegovo je Josip Henrik Ptacek in se je za profesorja sam naredil.

— Zgodovinski kmet. Nedavno je umrl v mali ruski vasici kmet, ki je Napoleona I. pripeljal na sanéh iz Moskve do nemške meje. Do svoje smrti je branil nekaj zlatov, ktere mu je daroval Napoleon I. Kmet je bil star 98 let.

— Neosnovana vest. V Trstu izhajajoči list „Cittadino“ prinesel je 1. aprila senzačno vest, da se je v Pulji pogreznil rimski amfiteater, ne vsled potresa, marveč da se je odprlo 430 m. široko brezdno. Ta laž prešla je tudi v ogerske in dunajske liste. Bila je le slaba šala za 1. april.

— Marije Terezije tolarji imajo lastnost, kakor staro vino. Povsod jih obrajtajo, posebno pa na Iztoku, v Aziji in tudi v Afriki. V poslednjem delu sveta jih posebno Lahi prav krvavo potrebujejo in si jih mislijo na ta način preskrbeti, da bodo dali ves stari napolitanski srebrni denar v Marije Terezije tolarje prekovati — za afrikanski promet, če bo to Avstrija dovolila.

— Fr. Kuharč je dovršil znamenito delo o Vatroslavu Lisinskem, važno ne le za njegovo življenje, marveč tudi za njegova dela, katerih je komaj deseti del znan hrvaškemu narodu. Knjigo bo izdala — „Matica Hrvatska“; govori se tudi, da se bodo vsa njegova dela skupno izdala.

— Najnovejša srbska povest „Omer Čelebija“ je nedavno izšla. Spisal jo je Milan Djakov Miličević, znani in slavljani pisatelj „Zimnjih večerov“. V povesti je mnogo jako zanimivih podatkov iz življenja in najnovejše zgodovine Bošnjakov in Hercegovincev. Tendenco ima ta povest čudno, naj se namreč približajo vse tri vere v Bosni in Hercegovini druga k drugi in naj se p o b r a t i j o. Možu, ki je imel seveda le najboljši namen, bi bilo dobro naučiti se pojmov, kaj je vera v obče, in kakova je vera katoliška posebej.

— V Petrogradu se je 19. pretečenega meseca odprlo novo gledišče za ljudstvo. Namen mu je odvrčevati ljudstvo od propasti, ki mu preti, od — pijančevanja, od krčme. Sezidali so je bogati fabrikantje za delavce in kmetsko ljudstvo. Prostora ima za 700 ljudi. Leseno je in razsvetljeno s svetilkami za petrolej. Zanimivo je vzlasti pregrinjalo. Naslikana je na njem na eni strani šola, na drugi stroji narodne zabave: balalajka, harmonika in več drugega. Neki stareji delavec se je takoj pri prvem pogledu norčeval, da jih gospóda hoče siliti z glediščem v šolo, ker jo je videl naslikano na pregrinjalu. To je slikal Vasiljev. Hotli so sprva še bolj tendenciozno sliko napraviti: propadanje ruske krčme, na ktere razvalinah se dviga gledišče. Nedavno se je z velikanskim vspehom predstavljala neka Ostrovskega narodna drama. Tolstoj je napisal za to gledišče dramo, kako je nastal — šnops — žganje. Vsekakor zanimiva snov tudi za naše razmere. Sploh se zanimajo najznamenitejši pisatelji za to napravo. Učinke bo pokazala prihodnost.

Umrlj so:

4. aprila. Franc Habith, zasobni uradnik, 62 let, Cesta na južno železnico št. 1, jetika. — Franc Jerman, tkalec, 32 let, Ulice na Grad št. 12, jetika.

5. aprila. Franc Zupan, posestnik, 31 let, Hrenove ulice št. 15, Pleuritis sinistra.

Tujci.

4. aprila.

Fr. *Matič*: Schlegel, Holauer, Deutsch, Ernst, Godina, Krainc in Bontadi, trgovci, z Dunaja. — Kulpacher, trgovec, iz Gradca. — Karolina Petroschnig, zasebnica, iz Celovca. — Baron Srečko Reehbach, c. k. major, iz Novega mesta.

Pri *Stonu*: Jožef Pfefferkorn, trgovec, iz Českega. — Schneck, Beer, Fried in Karnitz, zasebniki, z Dunaja. — J. Leitner, zlatar, z Dunaja. — König, Löwenbach, Osswald in Buchbinder, trgovci, z Dunaja. — Ignacij Adler, potovalec, iz Budapešte. — Bünker in Lenk, potovalec, iz Oggerskega. — Janez Aufmuth, trgovec, iz Gradca. — Majdič in Hanisch, posestnika, iz Kranja. — Vonari in Rossi, trgovca, iz Trsta.

Pri *Bavarskem dvoru*: Jožef Cukiatti, zasebnik, iz Oggerskega. — Franc Peternel, zasebnik, iz Ljubljane.

Pri *Južnem kolodvoru*: A. Mitschinor, zasebnik s soprogo, iz Trsta. — Edvard Haurich, mornar, iz Pulja. — Ant. Hudovernig, posestnik, iz Bleda.

Pri *Avstrijskem caru*: Ignacij Löwenthal, potovalec, z Dunaja. — Henrik Gruber, zasebnik, iz Gradca.

Pri *Virantu*: Lah in Južna, posestnika, z Laz. — K. Goderer, posestnik, iz Velikih Lašč. — Janez Kogej, posestnik, s soprogo, iz Logateca. — Franc Moditz, posestnik, iz Lahoviča. — Matija Rupar, posestnik, iz Št. Vida.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja	zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
7. u. zjut.	732.73	+ 4.6	sl. svzh.	jasno	
5. 2. u. pop.	729.94	+ 17.8	sl. zap.	del. jasno	0.00
9. u. zveč.	729.86	+ 8.6	sl. zap.	jasno	

Lep solnčnat dan, jasna noč. Srednja temperatura 10.3° C., za 1.9° nad normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

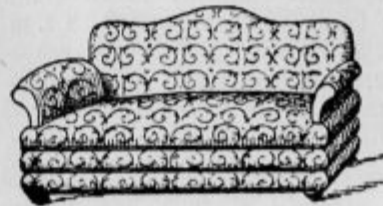
6. aprila.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	80 gl. 65 kr.
Sreberna „ 5% „ 100 „ (s 16% davka)	81 „ 90 „
4% avstr. zlata renta, davka prosta	112 „ 90 „
Papirna renta, davka prosta	96 „ 95 „
Akcije avstr.-ogerske banke	878 „ — „
Kreditne akcije	281 „ 10 „
London	127 „ 50 „
Srebro	— „ — „
Francoški napoleond.	10 „ 08 1/2 „
Ces. cekini	5 „ 99 „
Nemške marke	62 „ 55 „

Tržne cene

dné 6. aprila t. l.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, hktl.	7 15	Špeh povejen, kgr.	— 68
Rež, „	4 87	Surovo maslo, „	1 —
Ječmen, „	4 39	Jajce, jedno „	— 2
Oves, „	2 92	Mleko, liter „	— 9
Ajda, „	4 22	Goveje meso, kgr.	— 64
Proso, „	4 87	Teleče „	— 52
Koruza, „	5 04	Svinjsko „	— 64
Krompir, „	2 68	Koštrunovo „	— 36
Leča, „	12 —	Pišanec „	— 70
Grah, „	15 —	Golob „	— 20
Fižol, „	11 —	Seno, 100 kgr.	2 85
Maslo, kgr.	1 05	Slama, „	3 12
Mast, „	— 64	Drva trda, 4 „ mtr.	6 50
Špeh svež, „	— 80	„ mehka, „	4 15

Da omogočim vsakemu omisliti si, kar je v vsaki sobi najpraktičnejše in najlepše, nastavl sem svojim divanom za malo časa nizko ceno

25 gl.

Moji divani preoblečeni so z modernim, trpežnim blagom, ki ne izgubi barve. Za dobro delo se jamé. Divani imajo pod sedežem predalo, a na zahtevanje izdelujem jih tudi brez istega. Resnim kupcem na deželi pošljem, če želijo, uzorce blaga franco. Gornja nizka cena velja le za malo časa, torej prosim, se pravočasno oglašati z naročili, za katerih najboljšo izpeljavo se jamé.

Anton Obreza,

tapecirar v Ljubljani, Ključarske ulice šte. 3.

Vsa v mojo stroko spadajoča dela, n. pr. salonske garniture, žimnice, posteljne uloge itd., izdelujejo se po cenl, brzo in solidno. Poprave v mestu in na deželi prevzemam in izvršujem na občno zadovoljnost. (10)

ŽELODČEVA ESENCA

lekarnja Piccoli-ja v Ljubljani.

ni jo mogoče preceniti zaradi svoje nedosegljive lastnosti (da ne škoduje telesu, če tudi se dolgo časa rabi), da pomaga v tolikih in različnih boleznih z najgotovjšim vspehom, posebno pa zaradi svoje jako nizke cene — vse to so lastnosti, ki jo delajo neobhodno potrebno vsakteri družini.

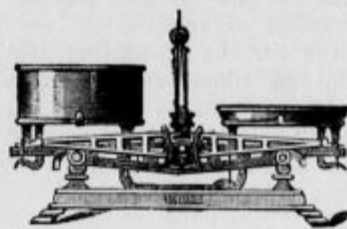
Izdelovatelj pošilja jo v zabožkih po 12 steklenic za 1 gl. 36 kr. po poštnem povzetju. Poštnino trpé p. t. naročniki.

V steklenicah po 10 kr. samo v Piccoli-jevi lekarni „pri angelju“ na Dunajski cesti v Ljubljani. — V steklenicah po 15 kr. v Rizzioli-jevi lekarni v Novem mestu in v mnogih lekarnah na Štajarskem, Koroškem, v Primorji, Tirolih, Trstu, Istriji in Dalmaciji. (7)

Najboljše decimalne in ravnotežne

tehtnice

z uteži ali brez tistih

z uteži ali brez tistih

prodaja po najnižjih cenah ob poročtvu

Franc Terček,

trgovec z železjem na Valvazorjevem trgu v hiši c. k. okrajnega glavarstva. (14)

Po znižanej ceni.

Kmetom v pomoč.

Narodno-gospodarska razprava.

Spisal

IVAN BELEC,

župnik.

Cena knjigi je znižana od 25 kr. na 20 kr., po pošti 5 kr. več; kdor jih vzame deset skupaj, dobí jednajsto brez plačnó. — Knjiga obsega 9 pól v osmerki.

„Katoliška tiskarna“

v Ljubljani

Valvazorjev trg šte. 5.

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.